

Duchovid.

Pro Pokr. Záp. píše J. V. Čapek.

Pokrovovní.

Čím kdo zachází, tím schází.

Kdyby bylo veřejné mínění jednou dívkou, jak je malíři představují, mohlo by se právem říci, že je nejfortelnější a nejfašnější fraucimorou od stvoření první ženy. Dnes náruživě miluje, zítra nesmířitelně nenávidí a nezávist' její někdy neustane ani nad náhrobním kamenem.

Každý národ má své oběti veřejného mínění, jímž dnes provolává slávu! ve všech světa jazykách a zítra zuřivě pereat! Jímž dnes házeny vítězoslavné palmy v ústřety a zítra sbírány k ušlehání v nemilost upadlých oslavenců.

I města a vesnice mají své drobné případy, vždyť jest každá kapka vody malým oceanem. A tak se i Bílkov dočkal svého světa podílu.

Před hodinou ještě byl Frantík vesnickým prorokem. A nyní? Žádné litanie neobsahují tolik jmen, kolik jich už jenom on sám zaslechl od houfů mládeže kolem stavení klusajících sem a tam, k lesíku a od něho — a ani jedno není mezi svatými.

Hromové rány obrácení propukli s desaterou jízlivostí v dřívější posměchy. Však i původní věřící octli se na povážlivějším rozcestí. Bud' musili prohlásiti Hromadu a Lucimberu za nástroje prozřetelnosti a tím zachovat aspoň polovičku zázraku, neb se odřít zázraku na čisto a uznat celý sběh za pamětihodnou náhodou. Náhoda konečně přijata co menší zlo, neboť nebylo-li by rouháním, přivádět spustlou čeleď, která chytá slepice do pytle, v přímé spojení s vyšším řízením?

Bfenek vynesl svého trumfa mistrně. Každý mimo Prokopa a Smrčiny se domníval, že druhé objevení se Hromady a Lucimberu v lesíku, bylo stejně nahodilým jako první. Oba zmínění svědkové byli po večerním rumrejchu v lese úplně přesvědčeni, že Duškové jsou a cítí se úplně poraženými a že z čestných ohledů musí se vzdáti nároku přiznaného pouze následkem udání, nepravým prokázaneho.

Časné ráno navštívil starostu Dušek-otec a způsobil zděšení na místo potěšení. Posměch všeobecný zatvrdil syna i otce a vzbudil vzdorovitost. Dušek jednohlasně prohlásil, že se jeho syn — včera přehlídl. První vidění bylo pro pravdivý a udeřením hromu je co pravdivé potvrdilo. Komedianty se o tom dozvěděli a chtí z toho získati. Smrčina, co rychtář obce neměl pryč by jim dovolil provozovat hru, patrně směřující ku zlehčení vážené rodiny v obci. Však on, Dušek, nechce dělat černou krev mezi sebou a rodinou nevěsty svého syna. Trošku smíchu a klepů ho nezabije. Takové věci dlouho netrvají. Doufá, že to co nevidět přejde a nápodobně doufá, že Smrčina, jakožto vzor obce a čestný muž zůstane při daném slovu a tak dále a s "pánem bohem."

Prokop se dostavil záhy po Duškově posnádě se strýcem. Dopálil se náramně "nad tou drzostí," a v dopalu málo kdy přijde rozumný nápad. Mluví se bez obalu. Vědělť už i Boženka i její matka, o čem bylo včera v městě pojednáváno. Všichni čekali s dychtivostí na Matušku, jenž měl přijít domluvit kobyly. Bfenek ovšem též byl Prokopem zpraven o vlněném přijetí jeho nápadnictví se strany Smrčiny, jakmile jim po večerním návratu bylo možno spolu obšírně porokovati.

Mezi desátou a jedenáctou se očekávaný dostavil, přistojen s mnohem větší pečlivostí, nežli se chodí k uzavírání koupě. Prokop naň vypadl hned u dveří:

"Byl zde starý Dušek a o puštění se ani řeči. Naopak, je zatvrzelý jako dubový suk a slovo prý platí. Co dělat s takovou umínutostí? Nezbývá než ukončit zamilovanou historií s poslední kapitolou: "Praha."

Bfenek pouze ramenoma pokrčí a podává ruky matce, otci a dceři, která činí polozařazený pokus usmívat se skrze slze.

"Můžeš mluvit bez okolků," Prokop připojuje — "my všichni víme o všem. To jest, já tvoje stanovisko kolkolem vysvětlil ku všeobecnému uspokojení. Tudíž nemáš v cestě, než Duškův pařez a ten se dá obejít pouze zacházkou přes Prahu."

Bfenek vrtí hlavou.

"Tobě je dobře povědomo, že jsem pomýšlel na Prahu jen pro případ, že by rodiče Boženčiny byli naprosto a nesmířitelně proti našemu spojení. Já nechtěl jednat proti jejich dobré vůli, až když by se načisto zřekli dobré vůle se mnou. Oni naopak, jak s radostí vyrozumíváme, nemají proti mně námitky mimo z ohledů na Duška a následovně nemůže být na Prahu ani pomyšlení."

"Tohle je pěkná motanice," zlobí se Prokop. "Dušek byl veřejně usvědčen z kejkřlivství, nicméně stojí na vymoženosti toho kejkřlivství. Strýc se dal kejkřlivstvím zbalamutit ku slibu, leč navzdor poznání, že byl zbalamucen domnívá se, že je povinnen slib dodržet. A ty se odříkáš jediné cesty k obejití chyb obou stran a ku zamezení všeho neštěstí. Mně se vskutku zdá, že se vám všem pomatly kolečka zdravého rozumu."

"Já nevidím nikde nejmenší stopy neštěstí, ba ani zápletku", namítá Matuška. Okolnosti se utvořily příznivě nežli jsem očekával. Nejvíce ze všeho mne arcitěší, že ctění rodičové mojí Boženky jsou mi příznivými. Umínutost Dušků mne v nejmenším nezarmucuje, ona sama sebou pomine až (obráť se k Smrčinovi), vaše slovo projde."

"Já ti Bfenuku nerozumím. Jak si to vlastně představuješ?" táže se Smrčina rozpačitě.

"Jednoduše takto, starosto. Vy ste dal Duškům slovo pod tou podmínkou —"

"Pod žádnou podmínkou. Já dal slovo docela bez podmínky."

"Vy ste se ovšem nevyjádřil pod takovou a takovou podmínkou," navzdor tomu ste uzavřeli s Duškem smlouvu s podmínkou. Já sám se včas postaral, aby jakékoliv námluvy byly uzavřeny s podmínkou. Vy ste dal Božence "jeden rok na rozmyšlenou" a Dušek to přijal. To je ta podmínka a co znamená? Vy ste se jednoduše Duškovi zavázal, že dáte jeho synovi dovolení Vás a dceru po čas jednoho roku navštěvovat. Po uplynutí roku vaše dcera oznámí, jak se rozmyslíla. Řekne-li "ne", budou celé námluvy, Frantíkova naděje, Duškova umínutost i Vaše slovo v koncích. Do té doby musím z ohledu na vaše slovo čekat. Já beztoho chtěl čekat rok a třeba dva — tudíž nevidím v justamentu Dušků žádné mračno s kroupama."

"Na mou advokátskou duši, Bfetišlave Matuško, tys rozený Šalamoun!" obdivuje se Prokop. "Tenhle puntík měl vlastně napadnouti mně. (K Smrčinovi). Vše se má skutečně, jak váš zeť in spe vyložil. Vaše slovo jest podmíněně rozhodnutím Boženky. Její "ne" po vypršení lhůty vás zbaví okamžitě nepřijemného závazku a ji ještě více nepřijemného ženicha. Nicméně jest přítomná situace nesnesitelnou. Proč se mají dávní milenci ostýchat, scházeti se před rodičemi, kteří lásku jejich uznávají? Proč se má skutečný ženich tři čtvrtě roku skrývat a tajit se svým právem před veřejností a jako zloděj se přikrýdat v soumraku, přes zdě a ploty,

aby svou nevěstu spatřil a s ní promluvil, kdežto falešný ženich s podvodnými nároky bude přicházet po ten celý čas směle a veřejně? Hromado pacelická, to se nesmí dít! Poslední zbytek mé študentské nátury se pobouřil do nejhlubších útrob. Učiním tomu radikální konec. Přišel mi skvělý nápad, ježž provedu, jakmile se změní počasí. Hej strýčku, dýmka vám uhasla z toho leknutí. Zde je sirka — kuřte — veselte se a radujte se jako o vánocích. Nežli uplyne, řekněm — čtrnáct dní, Dušek vás přijde poníženež prosit, byste ho z těch námluv propustil."

"Já ti povím, Prokope" — mluví Smrčina mezi bafy — "dokážeš-li takový zázrak — já ti vyplatím stovku — kterýkoli den — jakmile mi Dušků — slovo vrátí!"

"Slovo s to!" chápe se Prokop návrhu. "Já té stovky věru budu potřebovat na slušné rozloučení se se študentským životem o posledních prázdninách. Moje drahá mater každou zlatku ukládá do výbavy Kačcnky a prvorozený filius jest odbýván lichými měďáky a ořelými šestáčky. A ty Bfenuku bys měl také aspoň padesátku přidat k ořelce ku zvýšení kuráže a zbystření filipa, neboť vlastně ty budeš hlavním beneficentem mého zakročení."

"I třeba dvě padesátky, pane advokáte", žertuje Bfenek. Avšak pochybuju, že nalezněš v knihách právnických paragraf, kterým by se dal Dušek ohnout k povolitosti."

"Já naň vezmu knihu života a z té kapitoly nadešpanou: "Kdo čím zachází, tím schází."

Frantíkův Anděl Strážce.

Třináctý týden po výročním trhu, byl, co se týče započatých dní, velice nepřijemným. Radošný farář ohlásil po výkladu, před ranní mší (bylať neděle), že z ohledu na množství obilí v hrstích ležícího a na hrozivé mraky v severozápadu se stahující, církev uděluje povolení ku konání polní práce, po odbytu služeb božích. Leč církevní dispens nikomu nepomohl, ať pan farář odbyl mši po vojensku, že mu ministranti sotva postačili (mělť sám všecko žito v hrstích). Právě když udělil požehnání a prohlásil: Ite, missa est! zahučel v dáli hrom a těžké kapky deště zarážely do osmihraných tabulek oken kostelních a zbožným sedlákům zmoklo nejen žito, nýbrž i kabáty. Ostatně bylo v mračnech více hrozby nežli škody. Nepřišel vítr ani kroupy. Nebe se zatahlo na celý den a sneslo se několik přeháněk. Po klekání se mračna protrhla a mezi trhlínami po chvílkách vyhlídlo mše v tmavomodrém okolku oblohy, jako stříbrná studánka na zelené louce uprostřed hustého lesa. Každý zkušný prorok pověrnosti předpovídal, že se mraky přes noc přeženou a bude jasný a parný den.

U Dušků byli všichni záhy doma a v postelích. Dvojí představení o "Hromu a Luciperovi" bylo posud v živé paměti obyvatelstva a jmeno městského hrdiny děje Kašpara Homolky se mrzutě zhusta ozývalo. Vyhybali se tudíž dle možnosti všem schůzím a drželi se ochranného domova. Rodiče měli postel v jednom koutě světnice a syn v druhém, s oknem ve prostřed. Ačkoli už bylo blízko jedenácti nespál nikdo. Rozmlouvali spolu v přestávkách a rozhovor se stídal s mlčením, jako teď měsíc venku s mračdy táhnocími a tma se světlem v světnici.

"Dnes si tedy u Smrčinů nabyť?"

"Ne, včera večer."

"A co Boženka?"

"Inu, pořád stejně. Nevybydá se, mluví o všech věcech, jenom o

vzeť si mne nechce slyšet. Opakuje po každé: Frantíšku, tys hodný hoch a já bych tě ráda u nás vídala — kdybys se o těch věcech nezmiňoval. Je to všecko marno. Já si tě nevezmu ani kdyby mne nutili, což se nestane. A takovou odpověď ti dám každý den a za rok zase. Tak nevíš, co dělat."

"Jen vyčkej času, jako husa kluasu," povzbuzuje otec. "Tuhle máma mne z počátku taky nechtěla a naposled si dala říct. Ženský se mění víc než měsíc. Pamatuj na mně, že za rok Boženka jináč mluvit bude. Ono to stojí za počkání. Boženka je nejpěknější děvče ve vsi a dostane nejpěknější hospodářství. Což pak se dalo zase do pršky?"

Poslední poznámka týkala se šustění, jež ozvalo se zatmělou právě světnici.

"Mně se nezdá, že by přšlo," odpovídá syn — "ale necítíte tu lfběžnou vůni?"

"Já něco takového cítím, to je divný —" pozastavuje se starý Dušek.

"Jakoby byla najednou sednice plná růží?" ozývá se taky Dušková — "a my tu přeci nic takového nemáme."

"Slyšeli ste to?" znovu upozorňuje je Frantík — "jakoby se byly varhany zdaleka ozvaly."

"Někdo nejspíš hraje u Židka na harmoniku a vítr to sem zanáší" — vysvětluje Dušek.

"Nebo sousedouc Prokop vrže na housle. Ty študenti snad ani v noci nespí, jako cvrčkové" — rumlá Dušková.

"Byly to varhany", opakuje Frantík, — "aspoň mně to připadalo —"

Nedomluvil. Mračno zastírající měsíc se přeháná a v nastávajícím svítání znamenat dost zřetelně obrysy bílé postavy uprostřed světnice. Všichni tři to vidí a na lokte vztýčení pátrají v polekání, je-li to podivný stín neb skutečná postava. Ponocný na návisi odtrubuje jedenáctou — hodinu. Měsíc pojednou vyhlídne z mraků a jeho bladá záře padne oknem přímo na bílou postavu —

"Šmariána!" vzkřikne Dušková a zmizí pod peřinou, jakoby kámen do vody zapadl. Dušek, co věrný manžel ji tam následuje s největší rychlostí a jeden drahého se křečovitě uchopí, že by je prachem neroztrhl."

Duchovid zůstane na vrch, zkamennělý. Jeho přitažlivost pro duchy takovouto ztrnulost s sebou přináší. On při spatření nového zjevu zůstane vždycky celý zkoprnělý. Přítomný zjev jest rozhodně nejpěknějším ze všech a také nejvyšším. Až na zlaté proutky, nad ramena vyčnívající, podobá se noční návštěva celou úpravou na vlas anjelovi přinášejícímu poselství, jak se na laciných obrázkách představuje. Bílé řasnaté roucho dotýká se země. Lenový vlas vlní se až na ramena a spoután jest na čele páskou ozdobenou stříbrnou hvězdou. Obličej se bělí a růměni a leskne, jako nově malovaná světnice v kostele nebo tvář voskové panny. V levé ruce drží anjelský zjev růžovou ratolest', s několika rozsvětlymi bílými růžemi a poupaty — pravou v tom okamžiku pomalu rozdvihuje, až namířena je přímo na polomrtvého Duchovida:

"Nelekej se Frantíšku! Já jsem tvůj Anděl strážce. Já si vyprosil — abych tě směl navštívit a před zlým osudem tě zachránit. Odřekni se bez odkladu Boženky. Byli byste spolu nešťastnými. — Tobě jest jiné děvče souzeno a budete spolu žíti spokojeně — až do smrti!"

Ta slova odříkávala anjelská postava zvolna a zřetelně, ač hlasem ptilumeným. Po pronošení posledního slova i druhá ruka s růží se proti Frantíkovi napřáhla,

nejspíše k požehnání, načež obě pomalounku klesaly až k řasnatému rouchu. Měsíc mezi tím zakrýval se novým mrakem a v nastalém šeru vidí sotva dýchající mladík, jak se anjel do výše pozdvihuje, až jest čtyry stopy nad zemí a hlavou se dotýká stropu. V tom postavení, či správně "pozvznešení" se anjel zastavil, rozpomenuv se patrně na dodatek, ježž připojuje:

"Frantíšku — kup si okuláry a nedbej světských pomluv a úsměšků. Kdo má utrpení na zemi, bude mít potěšení na nebi."

Poslední slova zněla již úplné temnoty, neboť měsíc pohřben byl beze stopy pod černým mračnem. Mladý Dušek sklesl nazpět do peřin. Při následujícím vyjasnění v světnici, nebylo po úkazu památky na zemi ani na stropu. Otcovský strašpytel, lapaje po vzduchu, nadzvil stranou peřinu a zpozoroval světlo a nic jiného, vystříl hlavu. Hned za ním se na povrch vynořila hlava jeho ženy. Podobají se na vlas plavcům, kteří plovají o sázku, pod vodou a náhle vyrazí z hlubiny, lapajíce po vzduchu, s vlasy přes oči visícími. Pot se řine s obou v potůčkách.

"Je to už pryč?", táže se otec hlasem sípavým.

"Nebojte se tatínku," dodává mu syn kuráže. "Nebylo to strašidlo. Byl to můj Anděl Strážce a už odletěl nazpátky do nebe."

(Pokrač. bud.)

Chamberlain-ův lék proti kašli.

Lék tento určen jest zvláště proti kašli, nastuzení, záškrtu, dusivému kašli a influenzi. Stal se věhlasným pro léčbu těchto nemocí ve většině civilizovaného světa. Nejpochlebnejší dosvědčení došla, podávající důkaz o jeho dobré účinnosti; o těžkých, světlavých případech kašle, jež vyléčil; o prudkém nachlazení, jež podleho rychle jeho mírným účinkem a o nebezpečných napadeních záškrtem, jež vyléčil, často takto život dítky zachoval. Sírší užívání jeho proti dusivému kašli, ukázalo, že neduh ten zbaven jest lékem tímto všech nebezpečných následků. Na prodej u všech lékárníků.

M. A. Mašek, v Abie, Neb.,

---vlastní---

obchod ze železným zbožím.

Má na skladě velký výběr všeho druhu kamen na měkké i tvrdé uhlí, kamna na vaření rozličného druhu, kuchyňské náčiní, stolní náčiní a všeob. vše do oboru toho spadající. Náčiní pro řemeslníky, zámky a jiné potřeby ku stavbám, pumpy, trouby a větrníky, které sám usazuje, hospodářské nářadí, jako i zboží najdete v mém závodě vždy v hojnosti; podušky, chomouty, ohlávky, přasky, háky atd. Pro nevěsty mám zásobu všeho druhu nejlepšího nábytku, prádelníky, postele, umývadla, stoly, židle, pohovky atd. Mám ještě jiných věcí v zásobě a nejlépe bude, potřebujete-li něčeho podobného, přijďte se přesvědčit, že vše jest to nejlepší a nejlacinější než kdekoli v jinde. Objednávky a správy všeho druhu vyřídí zůjí správně, levně a co nejrychleji.

21m6

M. A. MAŠEK.

Iovská hospodářská kolej.

Jeden školní běh. Jednorocní běh. Dvouletní běh. Čtyřletní běh v hospodářství a mlékařeří

Počátek běhů: 29. února 1908. 19. července 1908.

Vyučování zdarma. Doplate si o ilustrovaný katalog. Adresujte: C. F. Curtis, Ames, Ia. 224-3m.

Frank Doležal,

český právník

FREMONT, - NEBRASKA

Vyřizuje veškeré soudní a právní záležitosti při vrchním, aneb krajském soudu v kterémkoliv okrese. Máe důkladné znalosti práv, nabízí služeb svých ct. krajanům ve všech částech státu. 21tf.

Židovské brambory č. 1. pro všeob. PŘEDCHÁZÍ CHOLÉRE VĚPROVÉHO DOBYTKA. Nežli koupíte zašlete si pro popis o sázení, sklizení a úrodě (často 1000 bu. po akr) s cenami a dopravou do všech stanic. ZDARMA. Jeden bušil \$1.00 hl.21f

J. P. Vissering, box 181 Alton, Ill.